

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN

DET RÄTTSLIGA RAMVERKET FÖR KOLDIOXIDLAGRING

David Langlet,
Juridiska institutionen, Handelshögskolan

ÅTGÄRDER/ANLÄGGNINGAR

- Avskiljningsanläggningar (i befintlig industri)
- Tillfälliga lagringsplatser?
- **Gasledningar/pipelines** – på land och ev. i havet
- Hamnar/terminaler
- Skepp
- **Havsbaserade geologiska lager**
- Landbaserade geologiska lager?

DIMENSIONER AV RISK-NYTTA

- Risk för **lokala** skador på kort, medellång samt mycket lång sikt
  - fysiska med tydlig kausalitet
- Risk för **globala** skador på medellång sikt
  - p.g.a. läckage (**fysisk**) och onyttiggjorda resurser (**politisk**)
- Risk för **globala** skador på mycket lång sikt?
  - Nyttan är global och långsiktig (avser klimat)
    - mindre tydlig kausalitet

REGLERING

Varför reglera?

- Standardisering och främjande
  - Sekundärt i EU-regleringen (minimiregler)
    - » Dock viss reglering av third party access
- Riskhantering
  - Dominerande regeltyp
    - » Dock att samordning av riskhantering är/kan vara främjande

Dock, i detta fall reglering för att

- Skapa ekonomiska incitament (CO₂ pris)
- Främja acceptans (troligen)

CCS i EU?

- Mål: att göra CCS kommersiellt livskraftigt till 2020
- Metod: ekonomisk stimulans & samordning
  - upp till 300 miljoner utsläppsrätter i reserven för nya deltagare i "handelssystemet" ska t.o.m. 2015 hållas tillgängliga för att stimulera uppförande och drift av upp till 12 kommersiella demonstrationsprojekt för CCS
  - intäkterna från auktionering av utsläppsrätter inom handelssystemet ska användas till åtgärder för CCS
  - Praktiskt stöd till etablerandet av ett nätverk av CCS-demonstrationsanläggningar (CCS Project Network)

- Metod: nytt, delvis harmoniserande regelverk
- Direktiv 2009/31/EG om geologisk lagring av koldioxid som ska genomföras av medlemsstaterna till juni 2011 (**”lagringsdirektivet”**)
- ändringar av bl.a.
  - direktiv 2003/87 om handel med utsläppsrätter
  - direktiv 85/337 om MKB
  - direktiv 2004/35 om ansvar för miljöskador
  - direktiv 2006/12 om avfall
  - förordning 1013/2006 om transport av avfall

CCS I SVERIGE?

- Regeringen avser att verka för att en av de planerade EU-finansierade demonstrationsanläggningarna för CCS kopplas till svensk basindustri (Prop. 2008/09:163)
- Ökade medel till energiforskning, däribland CCS
- Behöver genomföra ”lagringsdirektivet” senast 25 juni 2011

De länder som påbörjat större försök med CCS, däribland Norge, har i stor utsträckning använt existerande regelverk, med vissa modifieringar.

Det rör sig ofta om regler för olje- och gasutvinning samt för transporter av sådana produkter.

För svensk del är bl.a. naturgaslagstiftningen av intresse.

- Även EU (kommissionen) utgick ifrån att existerande regelverk kan tillämpas (efter viss modifiering)
  - gäller bland annat för avfallsfrågor, MKB, samt ansvarsfrågor (klimat och annat)
- Undantag: Lagringsfasen av CCS
  - Nästan alla berörda rättsakter är direktiv och utgör minimireglering (art 175EG)

- EG:s regelverk (igen)
- Direktiv 2009/31/EG om geologisk lagring av koldioxid som ska genomföras av medlemsstaterna till juni 2011 ("lagringsdirektivet")
- ändringar av bl.a.
  - direktiv 2003/87 om handel med utsläppsrätter
  - direktiv 85/337 om MKB
  - direktiv 2004/35 om ansvar för miljöskador
  - direktiv 2006/12 om avfall
  - förordning 1013/2006 om transport av avfall

REGLERINGSFRÅGOR (SV. PERSPEKTIV)

- Expropriation/koncession
- Rikssintressen/områdesskydd
- Planfrågor (detaljplanekrav etc.)
- Bygglov
- Tillstånd enl. MB (miljöfarlig- resp. vattenverksamhet)
- Transportreglering
- Avfall
- Skadestånd/ansvar
- Tillsyn